

Majoitustilasto

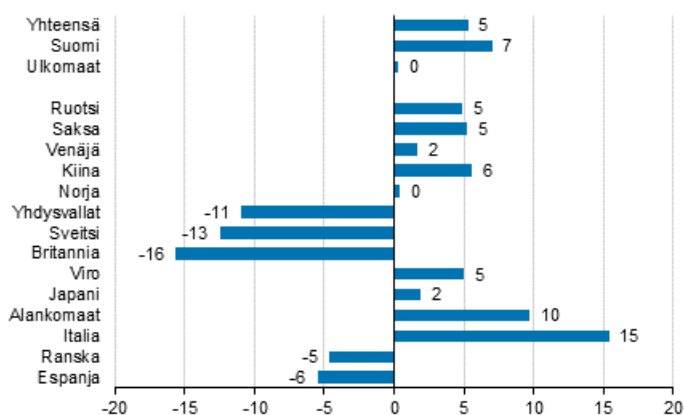
2019, heinäkuu

Kotimaisten matkailijoiden yöpymiset lisääntyivät 7 prosenttia heinäkuussa 2019

Kotimaisten matkailijoiden yöpymiset lisääntyivät Suomen majoitusliikkeissä 7,0 prosenttia viime vuodesta ja heille tilastoitiin 2,45 miljoonaa yöpymisvuorokautta heinäkuussa 2019. Ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset pysyivät edellisvuoden tasolla, lisäystä vain 0,3 prosenttia.

Ulkomaalaisille yöpymisiä tilastoitiin 0,8 miljoonaa. Kaikkiaan yöpymisiä oli yhteensä 3,26 miljoonaa, mikä oli 5,3 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Luvut ovat Tilastokeskuksen majoitustilaston ennakkotietoja ja ne on kerätty majoitusliikkeiltä, joissa on vähintään 20 vuodepaikkaa tai sähköpistokkeella varustettua matkailuvaunupaikkaa.

Yöpymisten muutos heinäkuussa 2019/2018, %

Ruotsalaisten yöpymiset lisääntyivät eniten heinäkuussa 2019

Tärkeimmistä Suomeen suuntautuvista matkailijamaista määrällisesti eniten lisääntyivät ruotsalaisten yöpymiset, jotka lisääntyivät 5 600 yöllä. Tämä oli 5 prosenttia edellisvuotta enemmän. Suurin vähennys koettiin brittien yöpymisissä, jotka vähenivät 5 100 yöllä. Heidän yöpymisiään oli 16 prosenttia vähemmän kuin heinäkuussa 2018.

Suurin ulkomaalaisten ryhmä olivat ruotsalaiset 121 200 yöpymisellään. Toiseksi suurimpana olivat saksalaiset 99 900 yöpymisellä. Kolmantena olivat venäläiset 88 400 yöpymisellä ja neljäntenä kiinalaiset

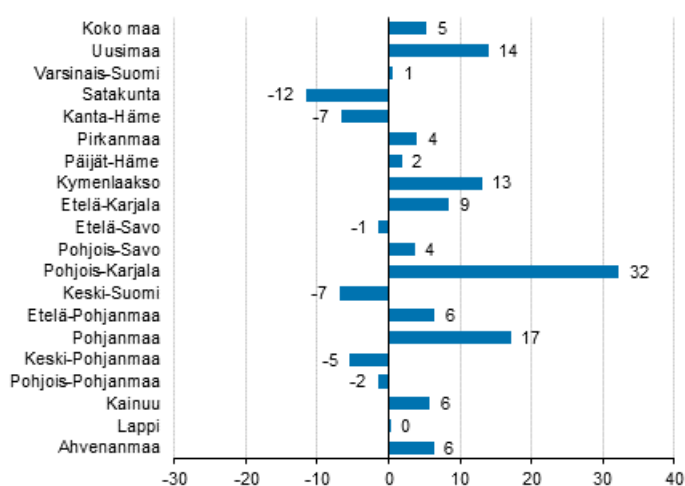
37 100 yöpymisellä. Sijalla 5. olivat norjalaiset (36 900 yötä), sijalla 6. yhdysvaltalaiset (35 600 yötä), sijalla 7. sveitsiläiset (29 100 yötä) ja sijalla 8. britit (27 900 yötä).

Uudellamaalla ulkomaiset yöpymiset lisääntyivät 6 prosenttia heinäkuussa 2019

Maakunnittain tarkasteltuna yöpymiset lisääntyivät suhteellisesti eniten Pohjois-Karjalassa, 32 prosenttia ja toiseksi eniten Pohjanmaalla, 17 prosenttia. Sitä vastoin yöpymisten kokonaismäärä väheni suhteellisesti eniten Satakunnassa, 12 prosenttia ja toiseksi eniten yöpymiset vähenivät Keski-Suomessa, 7 prosenttia.

Uudenmaan majoitusliikkeissä kirjattiin kaikkiaan 375 000 ulkomaisten matkailijoiden yöpymistä ja Lapin majoitusliikkeissä 75 000 yöpymisvuorokautta. Uudellamaalla ulkomaiset yöpymiset lisääntyivät 6,2 prosenttia ja Lapissa ne vähenivät 9,7 prosenttia vuoden takaisesta. Uudenmaan osuus kaikista ulkomaisista yöpymisistä oli 47 prosenttia ja Lapin 9 prosenttia.

Yöpymisten muutos maakunnittain heinäkuussa 2019/2018, %

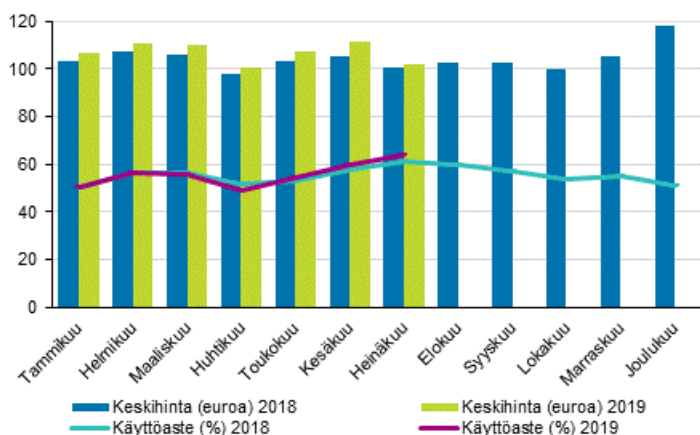
Kotimaisten matkailijoiden hotelli yöpymiset lisääntyivät 13 prosenttia heinäkuussa 2019

Hotelli yöpymisten kokonaismäärä oli 2,23 miljoonaa yöpymisvuorokautta, mikä oli 8,8 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset vähenivät 0,9 prosenttia ja heille kirjattiin hotelleissa 582 000 yöpymisvuorokautta. Kotimaisille matkailijoille tilastoitiin hotelli yöpymisiä 1,65 miljoonaa vuorokautta. Määrä oli 12,8 prosenttia enemmän kuin heinäkuussa 2018.

Maakunnista korkeimmat hotelli huoneiden käyttöasteet mitattiin Ahvenanmaalla, 85,8 prosenttia ja Varsinais-Suomessa, 78,0 prosenttia. Helsingissä hotelli huoneiden käyttöaste oli 79,7 prosenttia, Tampereella 66,5 prosenttia, Turussa 86,4 prosenttia, Oulussa 75,3 prosenttia ja Rovaniemellä 42,6 prosenttia.

Hotelli huoneen toteutunut keskihinta oli heinäkuussa 2019 koko maan osalta 102,19 euroa vuorokaudelta. Vuotta aiemmin se oli 100,53 euroa. Hotelli huoneita oli tarjolla koko maassa yhteensä 55 891, mikä oli 1 088 enemmän kuin heinäkuussa 2018.

Hotellihuoneiden kuukausittainen käyttöaste ja keskihinta

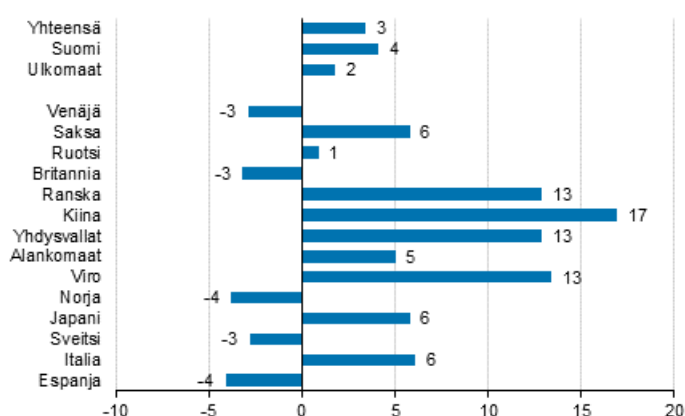
Yöpymisten kokonaismäärä kasvoi 3,4 prosenttia tammi-heinäkuussa 2019

Tammi-heinäkuussa 2019 Suomen majoitusliikkeissä yövyttiin yhteensä 13,84 miljoonaa kertaa. Määrä oli 3,4 prosenttia enemmän kuin viime vuoden vastaavana ajanjaksona. Kotimaisille matkailijoille kirjattiin 9,76 miljoonaa yöpymisvuorokautta ja ulkomaisille 4,08 miljoonaa vuorokautta. Kotimaisten matkailijoiden yöpymiset lisääntyivät 4,1 prosenttia ja ulkomaisten lisääntyivät 1,8 prosenttia edellisvuodesta.

Tärkeimmistä matkailijamaista määrällisesti eniten lisääntyivät kiinalaisten yöpymiset, jotka lisääntyivät 31 400 yöllä. Tämä oli 17 prosenttia edellisvuotta enemmän. Suurin vähennys tapahtui venäläisten yöpymisissä, jotka vähenivät 14 900 yöllä. Heidän yöpymisiään oli 3 prosenttia vähemmän kuin tammi-heinäkuussa 2018.

Suurin ulkomaalaisten ryhmä olivat venäläiset 497 000 yöpymisellään. Toiseksi suurimpana olivat saksalaiset 417 000 yöpymisellä. Kolmantena olivat ruotsalaiset 347 000 yöpymisellä ja neljäntenä britit 266 000 yöpymisellä. Sijalla 5. olivat ranskalaiset (229 000 yötä), sijalla 6. kiinalaiset (217 000 yötä), sijalla 7. yhdysvaltalaiset (186 000 yötä) ja sijalla 8. hollantilaiset (182 000 yötä).

Yöpymisten muutos tammi-heinäkuu 2019/2018, %

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1. Kaikkien majoitusliikkeiden kapasiteetti ja sen käyttö, heinäkuu 2019.....	5
Liitetaulukko 1.2. Kaikkien majoitusliikkeiden kapasiteetti ja sen käyttö, tammi-heinäkuu 2019.....	6
Liitetaulukko 2.1. Yöpymiset kaikissa majoitusliikkeissä, heinäkuu 2019.....	7
Liitetaulukko 2.2. Yöpymiset kaikissa majoitusliikkeissä, tammi-heinäkuu 2019.....	8
Liitetaulukko 3.1. Hotellikapasiteetti ja sen käyttö, heinäkuu 2019.....	9
Liitetaulukko 3.2. Hotellikapasiteetti ja sen käyttö, tammi-heinäkuu 2019.....	10
Liitetaulukko 4.1. Yöpymiset hotelleissa, heinäkuu 2019.....	11
Liitetaulukko 4.2. Yöpymiset hotelleissa, tammi-heinäkuu 2019.....	12
Liitetaulukko 5.1. Saapuneet vieraat ja yöpymiset asuinmaan mukaan, heinäkuu 2019.....	13
Liitetaulukko 5.2. Saapuneet vieraat ja yöpymiset asuinmaan mukaan, tammi-heinäkuu 2019.....	13
Liitetaulukko 6. Yöpymiset kaikissa majoitusliikkeissä kuukausittain, 2019.....	14
Majoitustilaston laatuseloste.....	15

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1. Kaikkien majoitusliikkeiden kapasiteetti ja sen käyttö, heinäkuu 2019

Maakunta	Liikkeiden lukumäärä	Huoneiden lukumäärä	Huoneiden käyttöaste, %	Huoneiden käyttöasteen muutos edellisestä vuodesta, %-yksikköä	¹⁾ Yöpymisen vuorokausihinta, euroa (sisältää alv. 10 %)
Koko maa	1 336	70 293	60,2	1,8	42,79
Manner-Suomi	1 262	68 646	59,9	1,7	43,07
Uusimaa	175	18 798	71,7	3,1	51,21
Varsinais-Suomi	92	4 043	71,0	2,8	52,50
Satakunta	46	1 648	62,1	-7,7	51,18
Kanta-Häme	27	1 551	44,0	4,9	47,38
Pirkanmaa	78	4 959	62,1	-4,3	41,27
Päijät-Häme	38	2 036	48,4	3,8	38,93
Kymenlaakso	31	1 191	57,5	5,1	40,04
Etelä-Karjala	38	2 182	68,3	3,4	38,02
Etelä-Savo	95	3 189	62,6	1,4	49,91
Pohjois-Savo	52	2 814	59,4	2,4	42,54
Pohjois-Karjala	59	1 701	64,7	6,4	31,02
Keski-Suomi	61	3 606	52,1	-2,8	39,73
Etelä-Pohjanmaa	52	2 167	62,7	0,3	35,29
Pohjanmaa	39	1 641	56,6	-4,1	33,24
Keski-Pohjanmaa	21	694	46,8	4,8	40,93
Pohjois-Pohjanmaa	113	5 066	56,4	4,9	35,00
Kainuu	42	2 338	58,9	2,7	36,02
Lappi	203	9 022	37,0	0,1	31,48
Ahvenanmaa	74	1 647	73,1	4,3	..

1) [...] Tieto on liian epävarma esitettäväksi.

Liitetaulukko 1.2. Kaikkien majoitusliikkeiden kapasiteetti ja sen käyttö, tammi-heinäkuu 2019

Maakunta	Liikkeiden lukumäärä	Huoneiden lukumäärä	Huoneiden käyttöaste, %	Huoneiden käyttöasteen muutos edellisestä vuodesta, %-yksikköä	¹⁾ Yöpymisen vuorokausihinta, euroa (sisältää alv. 10 %)
Koko maa	1 184	65 433	52,1	0,2	56,66
Manner-Suomi	1 134	64 141	52,5	0,3	56,84
Uusimaa	172	18 118	64,8	-1,3	68,65
Varsinais-Suomi	74	3 657	53,3	1,0	55,98
Satakunta	42	1 476	43,5	-5,0	58,96
Kanta-Häme	26	1 491	37,7	2,1	49,68
Pirkanmaa	70	4 643	52,9	0,0	54,44
Päijät-Häme	35	1 948	46,7	1,4	48,60
Kymenlaakso	28	1 107	41,3	0,7	52,38
Etelä-Karjala	33	1 970	49,6	0,9	43,29
Etelä-Savo	79	2 365	41,7	-1,5	47,89
Pohjois-Savo	47	2 528	51,1	3,9	52,34
Pohjois-Karjala	51	1 512	46,4	0,2	46,87
Keski-Suomi	53	3 302	47,8	-1,7	48,88
Etelä-Pohjanmaa	47	1 947	43,0	-1,4	41,88
Pohjanmaa	32	1 487	43,4	-1,8	51,80
Keski-Pohjanmaa	18	611	38,2	0,1	56,36
Pohjois-Pohjanmaa	104	4 786	48,2	2,5	44,73
Kainuu	39	2 244	48,5	2,7	40,58
Lappi	185	8 949	47,7	0,6	58,49
Ahvenanmaa	50	1 292	35,7	-1,4	..

1) [...] Tieto on liian epävarma esitettäväksi.

Liitetaulukko 2.1. Yöpymiset kaikissa majoitusliikkeissä, heinäkuu 2019

Maakunta	Yöpymiset yhteensä	Yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Kotimaiset yöpymiset yhteensä	Kotimaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Ulkomaiset yöpymiset yhteensä	Ulkomaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %
Koko maa	3 256 770	5,3	2 454 130	7,0	802 640	0,3
Manner-Suomi	3 128 185	5,3	2 405 618	7,0	722 567	-0,2
Uusimaa	825 701	13,9	450 713	21,3	374 988	6,2
Varsinais-Suomi	224 437	0,6	187 671	0,2	36 766	3,1
Satakunta	81 503	-11,6	75 225	-11,8	6 278	-8,7
Kanta-Häme	46 208	-6,7	43 294	-2,2	2 914	-44,7
Pirkanmaa	230 362	3,9	209 092	15,0	21 270	-46,8
Päijät-Häme	73 848	1,8	61 450	-0,3	12 398	13,3
Kymenlaakso	57 391	13,0	48 499	12,5	8 892	16,2
Etelä-Karjala	115 612	8,5	86 977	11,2	28 635	1,2
Etelä-Savo	158 996	-1,4	120 807	-4,5	38 189	9,9
Pohjois-Savo	123 694	3,6	107 525	3,6	16 169	3,5
Pohjois-Karjala	113 043	32,2	101 131	32,6	11 912	29,3
Keski-Suomi	140 965	-6,9	120 778	-4,8	20 187	-17,5
Etelä-Pohjanmaa	171 772	6,4	165 536	6,6	6 236	0,1
Pohjanmaa	79 774	17,1	61 497	25,3	18 277	-4,0
Keski-Pohjanmaa	26 646	-5,4	22 566	-14,3	4 080	123,4
Pohjois-Pohjanmaa	272 788	-1,5	240 503	-1,9	32 285	2,2
Kainuu	127 077	5,8	118 736	8,3	8 341	-20,3
Lappi	258 368	0,1	183 618	4,6	74 750	-9,7
Ahvenanmaa	128 585	6,3	48 512	8,7	80 073	4,9

Liitetaulukko 2.2. Yöpymiset kaikissa majoitusliikkeissä, tammi-heinäkuu 2019

Maakunta	Yöpymiset yhteensä	Yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Kotimaiset yöpymiset yhteensä	Kotimaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Ulkomaiset yöpymiset yhteensä	Ulkomaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %
Koko maa	13 836 366	3,4	9 755 569	4,1	4 080 797	1,8
Manner-Suomi	13 570 471	3,5	9 634 386	4,1	3 936 085	1,9
Uusimaa	3 982 818	7,0	2 198 490	10,6	1 784 328	2,9
Varsinais-Suomi	762 347	0,5	631 612	1,6	130 735	-4,6
Satakunta	244 641	-9,4	213 910	-9,0	30 731	-11,8
Kanta-Häme	220 537	0,0	202 242	1,3	18 295	-11,8
Pirkanmaa	957 471	2,6	836 354	6,2	121 117	-17,2
Päijät-Häme	384 777	3,6	319 927	1,5	64 850	14,9
Kymenlaakso	185 608	12,3	150 140	15,2	35 468	1,4
Etelä-Karjala	438 108	3,8	306 072	7,8	132 036	-4,5
Etelä-Savo	427 605	2,3	335 753	2,2	91 852	2,4
Pohjois-Savo	525 149	1,3	455 826	0,2	69 323	8,9
Pohjois-Karjala	315 623	10,1	273 828	12,2	41 795	-2,1
Keski-Suomi	675 615	-2,7	588 650	-1,0	86 965	-12,8
Etelä-Pohjanmaa	459 446	1,2	440 550	1,1	18 896	3,4
Pohjanmaa	246 081	7,1	195 724	11,9	50 357	-8,2
Keski-Pohjanmaa	86 120	-3,3	75 169	-6,5	10 951	26,4
Pohjois-Pohjanmaa	1 142 647	0,0	953 300	-0,6	189 347	3,3
Kainuu	614 788	3,9	549 655	3,6	65 133	5,8
Lappi	1 901 090	4,0	907 184	1,9	993 906	6,1
Ahvenanmaa	265 895	0,4	121 183	2,9	144 712	-1,6

Liitetaulukko 3.1. Hotellikapasiteetti ja sen käyttö, heinäkuu 2019

Maakunta / kunta	Liikkeiden lukumäärä	Huoneiden lukumäärä	Huoneiden käyttöaste, %	Käyttöasteen muutos ed. vuodesta, %-yksikköä	Huoneiden keskihinta, euroa (sisältää alv. 10 %)	¹⁾ RevPAR, euroa (sisältää alv. 10 %)
Koko maa	651	55 891	63,5	2,3	102,19	64,91
Manner-Suomi	634	55 023	63,2	2,2	102,01	64,44
Uusimaa	129	17 011	73,3	4,0	103,28	75,69
Espoo	11	1 256	58,6	6,4	81,81	47,92
Helsinki	64	10 487	79,7	2,6	109,53	87,30
Vantaa	14	2 949	69,0	5,7	90,68	62,55
Varsinais-Suomi	43	2 994	78,0	5,0	126,65	98,81
Turku	19	1 930	86,4	7,4	126,85	109,6
Satakunta	27	1 223	65,7	-10,1	121,18	79,63
Pori	10	657	70,8	-15,1	135,77	96,10
Kanta-Häme	16	1 349	44,1	6,0	97,64	43,03
Hämeenlinna	7	708	55,1	3,0	104,34	57,52
Pirkanmaa	44	4 080	65,2	-4,7	101,92	66,42
Tampere	26	3 143	66,5	-9,4	105,56	70,23
Päijät-Häme	15	1 734	48,6	3,6	87,53	42,57
Lahti	7	881	51,6	2,3	90,03	46,49
Kymenlaakso	17	923	59,3	5,0	110,98	65,81
Kouvola	7	425	64,6	8,5	111,97	72,30
Etelä-Karjala	17	1 673	71,3	2,9	102,15	72,86
Lappeenranta	8	1 027	81,1	6,4	93,56	75,89
Etelä-Savo	34	2 214	63,1	1,8	125,74	79,38
Mikkeli	9	645	59,6	-0,4	96,24	57,40
Pohjois-Savo	26	2 318	60,8	1,4	102,23	62,19
Kuopio	13	1 368	65,9	4,2	116,50	76,79
Pohjois-Karjala	22	1 267	68,0	4,6	103,95	70,68
Joensuu	7	672	69,1	4,0	97,30	67,20
Keski-Suomi	25	2 780	57,9	-1,5	96,80	56,03
Jyväskylä	13	1 595	60,5	0,0	97,10	58,70
Etelä-Pohjanmaa	26	1 750	67,7	0,8	94,63	64,04
Seinäjoki	7	671	65,4	1,0	111,64	72,99
Pohjanmaa	22	1 340	62,8	-6,1	91,94	57,75
Vaasa	8	886	71,6	-6,6	90,25	64,63
Keski-Pohjanmaa	10	537	47,5	2,8	93,33	44,33
Kokkola	5	399	55,4	4,1	97,26	53,93
Pohjois-Pohjanmaa	51	3 444	63,0	7,5	97,66	61,55
Kuusamo	10	667	50,7	11,5	76,87	38,96
Oulu	11	1 521	75,3	8,5	103,66	78,11
Kainuu	18	1 780	65,9	4,6	85,46	56,28
Kajaani	6	419	60,3	6,9	85,59	51,64
Sotkamo	6	1 139	70,2	4,0	83,25	58,42
Lappi	92	6 606	36,4	-0,5	75,12	27,35
Rovaniemi	18	1 582	42,6	-4,3	74,39	31,66
Ahvenanmaa	17	868	85,8	10,4	..	..
Maarianhamina	8	585	91,4	4,8	..	..

1) RevPar = Majoituksen keskimääräinen myyntitulo käytettävissä olevaa huonetta kohden. Laskentakaava: RevPar = Huoneiden keskihinta* huoneiden käyttöaste.[...] Tieto on liian epävarma esitettäväksi.

Liitetaulukko 3.2. Hotellikapasiteetti ja sen käyttö, tammi-heinäkuu 2019

Maakunta / kunta	Liikkeiden lukumäärä	Huoneiden lukumäärä	Huoneiden käyttöaste, %	Käyttöasteen muutos ed. vuodesta, %-yksikköä	Huoneiden keskihinta, euroa (sisältää alv. 10 %)	¹⁾ RevPAR, euroa (sisältää alv. 10 %)
Koko maa	633	54 166	55,7	0,3	106,91	59,53
Manner-Suomi	619	53 368	55,9	0,4	106,92	59,76
Uusimaa	130	16 492	66,3	-0,9	114,40	75,86
Espoo	11	1 246	58,6	3,3	91,45	53,60
Helsinki	64	9 927	72,0	-1,5	120,61	86,89
Vantaa	14	2 911	66,8	-2,8	109,34	73,09
Varsinais-Suomi	39	2 906	58,3	0,8	103,64	60,45
Turku	19	1 954	65,5	2,4	104,12	68,23
Satakunta	26	1 167	48,5	-6,4	102,03	49,50
Pori	9	618	50,8	-7,8	105,33	53,46
Kanta-Häme	16	1 320	38,8	2,6	90,67	35,22
Hämeenlinna	7	690	43,1	0,3	92,45	39,82
Pirkanmaa	43	3 967	55,8	0,7	102,05	56,92
Tampere	26	3 073	60,0	-0,8	104,63	62,78
Päijät-Häme	15	1 738	48,9	1,5	87,74	42,87
Lahti	7	884	56,4	3,6	90,49	51,00
Kymenlaakso	16	886	43,3	0,6	100,66	43,58
Kouvola	7	425	47,3	2,7	98,99	46,87
Etelä-Karjala	14	1 557	51,0	0,2	100,70	51,40
Lappeenranta	7	967	57,0	1,1	93,51	53,34
Etelä-Savo	28	1 666	45,0	-1,5	94,98	42,78
Mikkeli	8	557	47,8	1,2	87,50	41,83
Pohjois-Savo	25	2 205	52,8	4,2	100,08	52,84
Kuopio	12	1 260	61,0	7,5	109,85	66,99
Pohjois-Karjala	21	1 190	51,0	0,2	96,69	49,34
Joensuu	6	621	59,5	-1,4	93,12	55,39
Keski-Suomi	25	2 756	51,2	-2,0	98,36	50,32
Jyväskylä	12	1 504	56,2	-4,4	99,74	56,02
Etelä-Pohjanmaa	26	1 640	47,5	-1,3	84,97	40,38
Seinäjoki	7	670	48,3	-6,1	101,10	48,86
Pohjanmaa	22	1 321	47,1	-2,7	93,85	44,20
Vaasa	8	873	53,5	-4,8	93,64	50,13
Keski-Pohjanmaa	10	504	40,8	-0,8	92,31	37,69
Kokkola	5	371	48,0	0,1	97,69	46,90
Pohjois-Pohjanmaa	51	3 420	54,5	4,2	97,37	53,08
Kuusamo	11	753	52,4	10,0	101,19	53,01
Oulu	11	1 492	65,2	1,8	101,08	65,92
Kainuu	18	1 757	55,1	3,8	78,43	43,19
Kajaani	6	418	47,0	4,7	86,54	40,64
Sotkamo	6	1 130	62,4	3,7	73,04	45,56
Lappi	96	6 877	50,8	0,5	125,56	63,82
Rovaniemi	20	1 665	59,3	1,4	130,59	77,50
Ahvenanmaa	14	798	41,4	-1,7	..	..
Maarianhamina	7	524	50,4	-1,9	..	..

1) RevPar = Majoituksen keskimääräinen myyntitulo käytettävissä olevaa huonetta kohden. Laskentakaava: RevPar = Huoneiden keskihinta* huoneiden käyttöaste.[...] Tieto on liian epävarma esitettäväksi.

Liitetaulukko 4.1. Yöpymiset hotelleissa, heinäkuu 2019

Maakunta / kunta	Yöpymiset yhteensä	Yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Kotimaiset yöpymiset yhteensä	Kotimaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Ulkomaiset yöpymiset yhteensä	Ulkomaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %
Koko maa	2 232 956	8,8	1 650 579	12,8	582 377	-0,9
Manner-Suomi	2 178 418	8,8	1 626 151	12,9	552 267	-1,8
Uusimaa	713 817	15,4	374 802	25,8	339 015	5,7
Espoo	37 731	1,2	19 374	-6,9	18 357	11,3
Helsinki	482 364	15,2	215 071	29,0	267 293	6,1
Vantaa	118 188	25,8	76 935	37,9	41 253	8,1
Varsinais-Suomi	150 712	6,3	125 556	6,6	25 156	4,5
Turku	106 929	5,0	89 555	4,7	17 374	6,4
Satakunta	44 967	-9,9	40 224	-9,9	4 743	-10,4
Pori	27 344	-15,2	25 104	-16,7	2 240	7,3
Kanta-Häme	37 606	3,2	35 340	10,4	2 266	-48,8
Hämeenlinna	24 672	9,6	23 280	16,8	1 392	-46,1
Pirkanmaa	175 949	3,8	160 299	18,6	15 650	-54,5
Tampere	133 638	-1,2	120 525	16,4	13 113	-58,7
Päijät-Häme	51 050	6,9	41 755	5,1	9 295	15,8
Lahti	24 823	1,8	17 514	-7,0	7 309	31,5
Kymenlaakso	30 815	12,9	26 149	15,0	4 666	2,4
Kouvola	16 829	14,2	15 394	14,8	1 435	8,9
Etelä-Karjala	87 097	10,0	67 399	13,1	19 698	0,6
Lappeenranta	55 983	10,5	46 553	12,2	9 430	3,0
Etelä-Savo	80 321	4,4	65 849	3,8	14 472	7,4
Mikkeli	22 986	0,0	20 552	7,3	2 434	-36,4
Pohjois-Savo	87 728	0,6	77 148	1,2	10 580	-3,2
Kuopio	55 877	4,6	51 623	6,3	4 254	-12,5
Pohjois-Karjala	75 402	54,1	68 852	55,3	6 550	42,1
Joensuu	24 483	9,9	22 229	12,3	2 254	-9,3
Keski-Suomi	110 506	-5,8	94 288	-3,6	16 218	-16,5
Jyväskylä	56 178	4,5	48 558	13,2	7 620	-29,9
Etelä-Pohjanmaa	96 015	7,5	91 825	8,4	4 190	-7,7
Seinäjoki	26 693	3,3	25 860	4,6	833	-27,0
Pohjanmaa	51 129	3,5	39 579	14,9	11 550	-22,8
Vaasa	41 390	9,2	32 228	26,3	9 162	-26,1
Keski-Pohjanmaa	13 025	-3,7	11 814	-5,9	1 211	25,4
Kokkola	11 424	-1,9	10 348	-3,3	1 076	14,6
Pohjois-Pohjanmaa	131 855	3,0	118 109	4,5	13 746	-9,0
Kuusamo	25 135	10,4	23 416	13,3	1 719	-17,5
Oulu	62 096	1,2	52 660	3,4	9 436	-9,6
Kainuu	93 546	12,7	90 260	15,6	3 286	-33,5
Kajaani	12 408	3,2	11 458	4,3	950	-8,5
Sotkamo	75 133	15,0	73 744	17,7	1 389	-48,1
Lappi	146 878	5,9	96 903	11,7	49 975	-3,8
Rovaniemi	43 708	2,8	26 367	3,4	17 341	2,0
Ahvenanmaa	54 538	12,0	24 428	6,6	30 110	16,8
Maarianhamina	35 309	5,6	18 989	2,7	16 320	9,1

Liitetaulukko 4.2. Yöpymiset hotelleissa, tammi-heinäkuu 2019

Maakunta / kunta	Yöpymiset yhteensä	Yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Kotimaiset yöpymiset yhteensä	Kotimaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Ulkomaiset yöpymiset yhteensä	Ulkomaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %
Koko maa	10 872 356	4,3	7 508 891	5,5	3 363 465	1,5
Manner-Suomi	10 731 341	4,3	7 436 145	5,6	3 295 196	1,5
Uusimaa	3 557 321	6,7	1 924 616	10,8	1 632 705	2,2
Espoo	218 411	-1,0	128 417	-3,2	89 994	2,2
Helsinki	2 338 326	6,3	1 087 715	11,2	1 250 611	2,4
Vantaa	640 727	14,5	413 895	21,1	226 832	4,2
Varsinais-Suomi	604 062	2,7	500 596	4,4	103 466	-4,4
Turku	447 140	3,5	366 042	4,7	81 098	-1,4
Satakunta	174 107	-5,2	148 207	-3,2	25 900	-15,1
Pori	100 254	-7,5	88 450	-6,4	11 804	-15,5
Kanta-Häme	194 436	4,0	177 387	5,6	17 049	-10,6
Hämeenlinna	107 646	7,8	99 573	11,2	8 073	-21,9
Pirkanmaa	791 632	2,4	688 107	6,9	103 525	-20,0
Tampere	633 277	1,1	539 638	6,5	93 639	-21,8
Päijät-Häme	322 163	5,4	264 083	3,2	58 080	17,0
Lahti	166 971	7,6	122 780	3,2	44 191	22,3
Kymenlaakso	119 089	7,4	95 171	9,9	23 918	-1,8
Kouvola	64 767	11,5	57 481	14,3	7 286	-6,8
Etelä-Karjala	346 677	2,9	245 587	7,3	101 090	-6,3
Lappeenranta	218 872	-0,3	168 061	1,5	50 811	-5,6
Etelä-Savo	259 516	5,7	219 376	5,5	40 140	6,4
Mikkeli	88 898	1,6	75 465	3,6	13 433	-8,2
Pohjois-Savo	430 104	0,2	377 594	-1,5	52 510	14,1
Kuopio	284 746	0,7	253 485	-0,2	31 261	8,9
Pohjois-Karjala	235 189	13,1	207 472	15,5	27 717	-1,9
Joensuu	108 025	-0,2	94 087	4,7	13 938	-24,3
Keski-Suomi	564 678	-2,6	487 193	-0,9	77 485	-12,1
Jyväskylä	268 435	-0,5	231 899	3,7	36 536	-21,0
Etelä-Pohjanmaa	317 066	0,5	302 872	0,9	14 194	-7,2
Seinäjoki	103 490	-0,1	97 629	1,2	5 861	-18,7
Pohjanmaa	193 718	0,5	152 358	6,2	41 360	-16,2
Vaasa	150 661	1,0	118 027	7,4	32 634	-16,7
Keski-Pohjanmaa	58 606	-5,8	52 754	-6,5	5 852	1,0
Kokkola	50 895	-5,3	45 981	-5,0	4 914	-8,6
Pohjois-Pohjanmaa	709 334	2,2	591 785	2,5	117 549	0,9
Kuusamo	195 298	11,6	148 352	12,6	46 946	8,5
Oulu	330 389	-0,9	280 009	-2,7	50 380	10,6
Kainuu	506 951	7,8	462 111	7,6	44 840	10,1
Kajaani	59 796	7,3	55 230	9,9	4 566	-17,1
Sotkamo	426 759	8,6	392 186	7,4	34 573	24,4
Lappi	1 346 692	5,8	538 876	3,7	807 816	7,3
Rovaniemi	386 053	13,0	129 699	17,5	256 354	10,9
Ahvenanmaa	141 015	0,6	72 746	-1,4	68 269	2,8
Maarianhamina	103 480	2,2	59 484	1,1	43 996	3,6

Liitetaulukko 5.1. Saapuneet vieraat ja yöpymiset asuinmaan mukaan, heinäkuu 2019

Asuinmaa	Saapuneet vieraat kaikissa majoitusliikkeissä	Yöpymiset kaikissa majoitusliikkeissä	Yöpymisten muutos, %, kaikki majoitusliikkeet	Yöpymiset hotelleissa	Yöpymisten muutos, %, hotellit
Kaikki yhteensä	1 812 690	3 256 770	5,3	2 232 956	8,8
Suomi	1 409 925	2 454 130	7,0	1 650 579	12,8
Ulkomaat	402 765	802 640	0,3	582 377	-0,9
Ruotsi	60 506	121 213	4,9	71 908	10,9
Saksa	54 501	99 907	5,2	62 825	2,6
Venäjä	39 982	88 414	1,7	64 388	7,1
Britannia	14 231	27 859	-15,6	23 748	-17,5
Yhdysvallat	17 049	35 634	-10,9	33 800	-11,5
Norja	19 398	36 895	0,4	19 542	-1,2
Alankomaat	11 677	21 146	9,7	13 208	13,0
Italia	10 071	20 812	15,4	18 217	17,8
Ranska	10 865	20 716	-4,6	14 223	-6,2
Japani	12 298	23 273	1,9	22 644	1,1
Viro	11 750	25 484	5,0	13 842	-4,1
Sveitsi	14 996	29 106	-12,5	18 305	-14,9
Espanja	8 640	17 029	-5,5	14 890	-2,3
Kiina	24 887	37 127	5,6	35 883	6,8

Liitetaulukko 5.2. Saapuneet vieraat ja yöpymiset asuinmaan mukaan, tammi-heinäkuu 2019

Asuinmaa	Saapuneet vieraat kaikissa majoitusliikkeissä	Yöpymiset kaikissa majoitusliikkeissä	Yöpymisten muutos, %, kaikki majoitusliikkeet	Yöpymiset hotelleissa	Yöpymisten muutos, %, hotellit
Kaikki yhteensä	7 379 532	13 836 366	3,4	10 872 356	4,3
Suomi	5 479 523	9 755 569	4,1	7 508 891	5,5
Ulkomaat	1 900 009	4 080 797	1,8	3 363 465	1,5
Ruotsi	194 817	346 793	0,9	265 739	1,9
Saksa	201 294	416 580	5,8	326 892	2,9
Venäjä	224 870	496 874	-2,9	376 886	-1,1
Britannia	103 173	265 646	-3,2	219 022	-4,7
Yhdysvallat	83 054	185 532	12,9	177 337	12,4
Norja	64 704	121 329	-3,8	91 530	-1,2
Alankomaat	66 732	182 187	5,0	136 132	8,2
Italia	39 936	86 425	6,1	77 794	8,4
Ranska	74 198	229 476	12,9	201 942	13,1
Japani	62 764	117 123	5,8	113 346	5,8
Viro	55 188	139 907	13,4	89 301	3,1
Sveitsi	47 145	114 797	-2,8	76 300	-4,3
Espanja	35 749	81 847	-4,1	70 678	-1,6
Kiina	133 245	216 619	16,9	210 309	19,2

Liitetaulukko 6. Yöpymiset kaikissa majoitusliikkeissä kuukausittain, 2019

Kuukausi	Yöpymiset yhteensä	Yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Kotimaiset yöpymiset yhteensä	Kotimaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %	Ulkomaiset yöpymiset yhteensä	Ulkomaisten yöpymisten muutos edellisestä vuodesta, %
Yhteensä	13 836 366	3,4	9 755 569	4,1	4 080 797	1,8
Tammikuu	1 544 662	1,1	869 036	1,5	675 626	0,6
Helmikuu	1 728 652	2,3	1 126 786	3,3	601 866	0,5
Maaliskuu	1 864 678	-2,0	1 298 266	-2,2	566 412	-1,4
Huhtikuu	1 580 713	2,6	1 224 654	4,5	356 059	-3,4
Toukokuu	1 576 610	7,0	1 110 961	4,4	465 649	13,7
Kesäkuu	2 284 281	6,1	1 671 736	6,7	612 545	4,5
Heinäkuu	3 256 770	5,3	2 454 130	7,0	802 640	0,3

Majoitustilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Majoitustilasto on Tilastokeskuksen kuukausittain tuottama tilasto, joka kuvaa majoituspalvelujen tarjontaa ja käyttöä sekä majoituspalvelujen hintatasoa Suomessa.

Majoituspalvelujen tarjontaa kuvataan majoitusliikkeiden kapasiteettitiedoilla eli liikkeiden (toimipaikkojen), huoneiden ja vuodepaikkojen lukumäärillä.

Majoituspalvelujen käyttöä kuvataan majoitusliikkeiden kapasiteetin käytöllä, jota mitataan huoneiden ja vuodepaikkojen käyttöasteella. Lisäksi majoituspalvelujen käyttöä mitataan asiakkaiden eli liikkeeseen saapuneiden henkilöiden ja yöpymisten määrillä, jotka on eritelty asiakkaan asuinmaan mukaan.

Majoituspalvelujen hintatasoa kuvataan huoneen (tai mökin) keskihinnalla (=keskimääräinen huoneesta maksettu hinta) ja yöpymisen keskihinnalla. Tiedot kerätään kuukausittain majoituspalveluja tarjoavilta majoitusliikkeiltä, joissa on vähintään 20 vuodepaikkaa tai sähköpistokkeella varustettua matkailuvaunu/-autopaikkaa.

Luokitukset

Tilastoinnissa käytetyt toimiala- ja alueluokitukset ovat nähtävissä Tilastokeskuksen luokituspalvelussa. Majoituspalveluja tarjoavat liikkeet on pääsääntöisesti luokiteltu toimialaluokituksen (TOL 2008) mukaan, jota käytetään majoitustilastossa joiltakin osin soveltaen niin, että hotelleihin kuuluvat kaikki hotellitasoiset liikkeet (esim. hotellitasoiset hostellit sekä hotellitasoiset koulutus- ja kurssikeskukset). Majoitustilastossa käytössä oleva ISO 3166-1 standardin mukainen maanosaluokitus ei täysin vastaa Eurostatin käyttämää luokitusta, jossa mm. Turkki ja Kypros kuuluvat Eurooppaan, kun taas ISO 3166-1 luokituksessa ne kuuluvat Aasiaan. Alueluokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kuntapohjaista alueluokitusta tilastovuodelta.

Tilastokeskus kerää tiedot Manner-Suomen liikkeiltä. Ahvenanmaalta tiedot saadaan maakunnan tilastoviraston Ålands statistik- och utredningsbyrån (ÅSUB) välityksellä. Erilaisista tilastointimenetelmistä johtuen Ahvenanmaan tiedot saattavat poiketa ÅSUB:n julkaisemista tiedoista.

Tilaston tietoja tarvitaan kotimaanmatkailun ja ulkomailta Suomeen suuntautuvan matkailun seurantaan ja edistämiseen sekä matkailuinvestointien suunnitteluun valtakunnallisella ja alueellisella tasolla. Tietoja käytetään valtionhallinnossa, kunnissa, matkailualan yrityksissä ja järjestöissä sekä tutkimuslaitoksissa. Suomen lisäksi majoitustilaston tietoja julkaisevat EU ja maailman matkailujärjestö (World Tourism Organization, WTO). Majoitustilaston ennakkotietoja julkaistaan kuukausittain Majoitustilasto -kuukausijulkaisussa. Lopulliset tiedot julkaistaan Majoitustilasto -vuosijulkaisussa. Tietoja julkaistaan kunta- ja maakuntatasoilla.

Majoitustilasto tuotetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston uuden matkailutilastoasetuksen (692/2011) velvoittamana. Asetus astui voimaan vuoden 2012 alussa ja sen edellyttämät tilastotiedot toimitetaan Eurostatin käyttöön. Tilaston laatimista ohjaa tilastolaki. Majoitusliikkeiden velvollisuus asuinmaakohtaisen tiedon keräämiseen asiakkaista perustuu majoitus- ja ravitsemistoimintaa koskevaan lainsäädäntöön.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvas

Majoitusliikerekisteriä päivitetään jatkuvasti liikkeiltä saaduilla tiedoilla. Perusteellisempi päivitys tehdään vuosittain liikkeille lähetetyllä kyselyllä ja muiden lähteiden avulla. Ahvenanmaan majoitusliikkeet sisältyvät rekisteriin.

Tilastointimenetelmänä on rekisterissä olevien liikkeiden kokonaistilastointi, kun perusjoukosta on rajattu pois pienet alle 20 vuodepaikkaa tai sähköpistokkeella varustettua matkailuvaunu/-autopaikkaa sisältävät liikkeet. Tilastoinnin piirissä on noin 1400 liikettä (toimipaikkaa). Laajimmillaan tilastointi on kesällä, kun leirintäalueet, kesähotellit ja muut kesäaikaiset liikkeet ovat toiminnassa.

Tilaston tiedot kerätään majoitusliikkeiltä kuukausittain sähköisesti web-lomakkeella. Kysyttäviä tietoja ovat: liikkeen aukiolopäivien lukumäärä, käytettävissä oleva majoituskapasiteetti (huoneet ja vuodepaikat), kuukauden aikana päivittäin käytössä olleiden huoneiden summa sekä majoituksen myyntitulo arvonlisävero

mukaan lukien. Lisäksi pyydetään tiedot palvelujen käyttäjistä (liikkeeseen saapuneet) ja yöpymisten määrästä asuinmaan mukaan eriteltyinä.

Vuoden 2004 tammikuusta alkaen kuukausikyselyyn vastaamattomien liikkeiden tiedot on estimoitu tilastollisin menetelmin (puuttuvan tiedon imputointi). Korvaavina tietoina käytetään liikkeen omia vuodentakaisia tietoja samalta tilastointikuukaudelta, jos nämä tiedot on käytettävissä. Muussa tapauksessa käytetään mahdollisimman samanlaisen (toimiala, kapasiteetti, sijaintimaakunta) luovuttajaliikkeen tietoja. Vastauskadon korvausmenetelmä parantaa tilaston ajallista ja alueellista vertailtavuutta.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston tiedot perustuvat tietyn kokokriteerin täyttäviltä majoitusliikkeiltä kerättyyn kokonaisaineistoon. Puuttuvien liikkeiden tiedot korvataan tilastollisin menetelmin.

Kyselyn kato vaihtelee liikkeen toimialan ja koon mukaan. Kato on keskitasoa suurempi pienillä liikkeillä sekä leirintäalueilla ja lomakylillä. Suurimmillaan kato on kesällä, jolloin leirintäalueet, lomakylät ja muut kesäaikaiset liikkeet ovat kyselyssä mukana. Vuositasolla mitattuna kato on n. 10–15 prosenttia.

Liikkeiltä saadut tiedot tarkistetaan ennen tallennusta tietokantaan. Aineistoon tehdään ennen tulosten tuottamista loogisuustarkastukset, joiden perusteella virheelliset tapaukset korjataan.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Majoitustilaston kuukausittaiset ennakkotiedot julkaistaan noin 6 viikkoa tilastointikuukauden päättymisen jälkeen. Koko vuoden ennakkotiedot julkaistaan joulukuun tietojen yhteydessä seuraavan vuoden helmikuussa. Kaikki julkaistut ennakkotiedot tarkentuvat myöhässä tulleiden liikkeiden tiedoilla ja puuttuvien tietojen uudelleen imputoinnilla. Lopulliset tiedot julkaistaan Majoitustilasto -vuosijulkaisussa.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Uusimmat kuukausittaiset ennakkotiedot ovat nähtävissä julkistamispäivänä Tilastokeskuksen kotisivuilla. Majoitusliikkeitä koskevia tilastoja on saatavilla myös Tilastokeskuksen PxWeb-tietokantapalvelussa. Keskeiset ennakkotiedot julkaistaan lisäksi Majoitustilasto -kuukausijulkaisussa (pdf-julkaisu). Vuositason ennakkotiedot julkaistaan joulukuun Majoitustilasto -kuukausijulkaisussa ja Tilastokeskuksen kotisivuilla.

Lopulliset tiedot julkaistaan Majoitustilasto -vuosijulkaisussa (pdf -julkaisu). Keskeiset vuositason lopulliset tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen kotisivuilla.

Kuukausiaineistoista tuotetaan maksullista asiakaspalvelua varten Excel-tiedostona erillinen taulukkopaketti, jossa on kattavampaa alueellista ja toimialoittaista tietoa. Tilastoaineistosta voidaan toimeksiannosta tehdä erillisselvityksiä.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastokeskus on tuottanut majoitustilastoa vuodesta 1971 lähtien. Tilastoa on uudistettu perusjoukon ja tilastointitavan osalta useita kertoja. Viimeisin perusjoukkoa koskeva uudistus toteutettiin vuoden 2012 alussa, jolloin Euroopan parlamentin ja neuvoston matkailutilastoasetus (692/2011) astui voimaan. Uusi liikkeiden vähimmäiskoko on 20 vuodepaikkaa tai sähköpistokkeella varustettua matkailuvaunu/-autopaikkaa. Ennen vuotta 2012 tilastoon sisältyivät majoitusliikkeet, joissa oli vähintään 10 huonetta, mökkiä tai sähköpistokkeella varustettua matkailuvaunupaikkaa sekä retkeilymajat. Kohdejoukon laajennus kasvatti yöpymisvuorokausien määrää vuositasolla noin prosentilla. Vuonna 2017 majoitustilaston kohdejoukkoa on tarkistettu ja siihen on lisätty muutamia hotelli- ja hostellitoimialoilla toimivia majoitusliikkeitä vuoden 2017 tammikuun tiedoista alkaen. Muutoksen vaikutus on noin 2,5 prosenttia yöpymisten kokonaismäärästä. Muutoksesta johtuen tiedot vuodesta 2017 alkaen eivät ole täysin vertailukelpoiset aiempien vuosien kanssa.

Majoitusliikkeiden kuukausittaiset tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen PxWeb- tietokantataulukkopalvelussa alkaen vuodesta 1995. Lopulliset tiedot päivitetään vuosijulkaisun yhteydessä.

Ennakkotietojen vertailussa on otettava huomioon, että ensimmäiset julkaistut ennakkotiedot voivat muuttua saman kalenterivuoden aineiston kuukausittaisissa revisoinneissa.

EU:ssa matkailutilastoja oli vuoden 2011 loppuun saakka harmonisoitu matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) nojalla ja vuoden 2012 alusta matkailutilastoasetuksen (692/2011) nojalla. Majoitustilaston tiedot ovat vertailukelpoisia muiden EU-maiden vastaaviin tilastoihin.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastokeskuksen majoitustilasto on ainoa säännöllisesti tehtävä majoitusliikkeiden palvelujen tarjontaa ja käyttöä fyysisillä mittareilla kuvaava tilasto. Majoitusliikkeiden liikevaihdon ja palkkasumman suuruudesta saadaan kuukausitason tietoa Tilastokeskuksen palvelujen kuukausikuvaajissa ('Muut palvelut'), jossa majoitustoiminta kuuluu toimialaluokituksen pääluokkaan H yhdessä ravitsemistoiminnan kanssa. Toimialaluokituksen 2-numerotasolla majoitustoiminta voidaan erottaa omaksi toimialakseen. Majoitustilastosta saatavat hotellien kuukausittaiset yöpymistiedot ja hotellihuoneiden käyttöastetiedot korreloivat voimakkaasti majoitustoiminnan liikevaihtotietojen kanssa.

Tilastokeskuksessa tuotetaan myös säännöllisesti otospohjaista Suomalaisten matkailututkimusta, jossa on tietoa kotimaisten matkailijoiden palvelujen käytöstä. Majoituspalvelujen käytössä on pyritty mahdollisimman yhdenmukaiseen luokitteluun majoitustilaston kanssa. Erilaisesta tutkimusmenetelmästä ja perusjoukosta sekä palvelujen kattavuudesta johtuen täysin yhdenmukaiseen tulokseen ei majoituspalvelujen käyttöön nähden ole kuitenkaan mahdollista päästä. Rekisteripohjaisena tilastona majoitustilasto tarjoaa hyvän vertailuaineiston tälle otospohjaiselle haastattelututkimukselle.

Majoitustilastoa käytetään myös matkustustaseen laadinnassa viiteaineistona.

Lisätietoja

Ossi Nurmi 029 551 2984

Kari Keränen 029 551 3208

Vastaava tilastojohtaja:

Mari Ylä-Jarkko

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Majoitustilasto. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1799-6309 (pdf)